

broj: 543

dana: 28.02.2020.

Na osnovu člana 3. i 14. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl.glasnik RS", broj 101/2005, 91/2015 i 113/2017), člana 119. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Sl. Glasnik RS“ broj 25/2019) i člana 21. Statuta Specijalne bolnice za rehabilitaciju „Termal“ Vrdnik, Upravni odbor SB „TERMAL“ Vrdnik na **25. sednici** održanoj u banquet sali Bolnice u **PETAК, 28.02.2020. godine**, donosi

PRAVILNIK

O BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJU NA RADU

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Pravilnikom o bezbednosti i zdravlju na radu (u daljem tekstu: **Pravilnik**) bliže se uređuju prava, obaveze i odgovornosti u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu zaposlenih u Specijalnoj bolnici za rehabilitaciju "TERMAL" Vrdnik (dalje: Poslodavac) utvrđene Zakonom o bezbednosti i zdravlju na radu ("Sl. glasnik RS", broj 101/2005, 91/2015 i 113/2017-dr.zakon, dalje: Zakon).

Pravo na bezbednost i zdravlje imaju i druga lica koja učestvuju u radnom procesu, a nisu u radnom odnosu kod Poslodavca, kao i lica koja se zateknu u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, kod Poslodavca, ako je Poslodavac o njihovom prisustvu obavešten.

Prava, obaveze i odgovornosti u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu, koje nisu uređene ovim Pravilnikom, uređuju se drugim opštim aktom Poslodavca (AKT O PROCENI RIZIKA i drugim aktima, kojima se na opšti način regulišu prava i obaveze i odgovornosti u vezi bezbednosti i zdravlja na radu).

Član 2.

Ukoliko u toku primene ovog Pravilnika budu izvršene izmene Zakona ili drugih propisa odnosno njihovih odredaba, dok se ne izvrši usaglašavanje ovog Pravilnika sa izvršenim izmenama, primenjivaće se neposredno odredbe izmenjenih propisa.

Član 3.

Bezbednost i zdravlje na radu jeste obezbeđivanje takvih uslova na radu kojima se, u najvećoj mogućoj meri, smanjuju povrede na radu, profesionalna oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koji pretežno stvaraju pretpostavku za puno fizičko, psihičko i socijalno blagostanje zaposlenih.

Član 4.

Pravo na bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa Zakonom imaju: zaposleni; učenici i studenti kada se nalaze na obaveznom proizvodnom radu, profesionalnoj praksi ili praktičnoj nastavi (radionice, ekonomije, kabineti, laboratorije i dr.); lica koja se nalaze na stručnom osposobljavanju, prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji; lica na profesionalnoj rehabilitaciji; lica koja se nalaze na drugom mestu rada; lica na dobrovoljnim i javnim radovima organizovanim u opštem interesu, radnim akcijama i takmičenjima u vezi sa radom; lica koja se zateknu u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njihovom prisustvu

upoznat Poslodavac.

II OBAVEZE POSLODAVCA

1.

Opšte obaveze

Član 5.

Poslodavac se obavezuje da zaposlenom obezbedi rad na radnom mestu i u radnoj okolini u kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu.

Poslodavac je dužan da obezbedi da radni proces bude prilagođen telesnim i psihičkim mogućnostima zaposlenog, a radna okolina, sredstva za rad i sredstva i oprema za ličnu zaštitu na radu budu uređeni, odnosno proizvedeni i obezbeđeni, da ne ugrožavaju bezbednost i zdravlje zaposlenog.

Član 6.

Poslodavac se obavezuje da preduzme preventivne mere izbegavanjem rizika, otklanjanjem rizika na njegovom izvoru primenom savremenih tehničkih rešenja, prilagođavanjem rada na radnom mestu zaposlenog, odgovarajućim osposobljavanjem zaposlenih za bezbedan i zdrav rad i izdavanjem uputstava za rad na siguran način.

Član 7.

Poslodavac je dužan da donese Akt o proceni rizika u pismenoj formi za sva radna mesta u radnoj okolini i da utvrdi način i mere za njihovo otklanjanje.

Poslodavac je dužan da izmeni Akt o proceni rizika u slučaju pojave svake nove opasnosti i promene nivoa rizika u procesu rada.

Član 8.

Poslodavac se obavezuje da sprovodi predviđene mere za njihovo otklanjanje za sve prepoznate i analizirane opasnosti utvrđene Aktom o proceni rizika.

Član 9.

Poslodavac se obavezuje da:

- aktom u pismenoj formi odredi lice za bezbednost i zdravlje na radu;
- zaposlenom odredi obavljanje poslova na radnom mestu na kojima su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
- obaveštava zaposlene i njihovog predstavnika o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, kao i o opasnostima od povreda i oštećenja zdravlja koji nastaju njihovim uvođenjem, odnosno da u takvim slučajevima donese odgovarajuća uputstva za bezbedan rad;
- osposobljava zaposlene za bezbedan i zdrav rad;
- obezbedi zaposlenima korišćenje sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- obezbedi održavanje sredstava za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu u ispravnom stanju;
- angažuje pravno lice sa licencom radi sprovođenja preventivnih i periodičnih pregleda i provere opreme za rad, kao i preventivnih i periodičnih ispitivanja uslova radne okoline;

- obezbedi na osnovu akta o proceni rizika i ocene službe medicine rada propisane lekarske preglede zaposlenih u skladu sa ovim zakonom;
- obezbedi pružanje prve pomoći, kao i da osposobi odgovarajući broj zaposlenih za pružanje prve pomoći, spasavanje i evakuaciju u slučaju opasnosti;
- zaustavi svaku vrstu rada koji predstavlja neposrednu opasnost za život ili zdravlje zaposlenih;
- obezbedi mere zaštite od požara, spasavanje i evakuaciju u skladu sa posebnim zakonom.

Član 10.

Poslodavac je dužan da obezbedi preventivne mere pre početka rada zaposlenog, u toku rada, kao i kod svake izmene tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se obezbeđuje najveća moguća bezbednost i zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primeni propisa u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, radnog prava, tehničkih propisa i standarda, propisa u oblasti zdravstvene zaštite, higijene rada, zdravstvenog i penzijskog i invalidskog osiguranja, i dr.

Član 11.

Poslodavac se obavezuje da izvrši praktično i teorijsko osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad i da ga upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga određuje i konkretnim merama bezbednosti i zdravlja na radu u skladu sa Aktom o proceni rizika.

Poslodavac se obavezuje da izvrši praktično i teorijsko osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad u skladu sa Aktom o proceni rizika.

III OBAVEZE ZAPOSLENIH

Član 12.

Zaposleni ima pravo i obavezu da se pre početka rada upozna sa merama bezbednosti i zdravlja na radu na poslovima ili na radnom mestu na koje je određen, kao i da se osposobljava za njihovo sprovođenje.

Član 13.

Zaposleni je dužan:

- da primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad,
- da namenski koristi sredstva za rad i opasne materije,
- da namenski koristi sredstva i opremu za ličnu zaštitu i da sa njima pažljivo rukuje da ne bi ugrozio svoje bezbednost i zdravlje kao i bezbednost i zdravlje drugih lica.

Zaposleni je dužan da pre početka rada pregleda svoje radno mesto uključujući i sredstva rada koja koristi, kao i sredstva i opremu lične zaštite na radu, i da u slučaju uočenih nedostataka odmah izvesti Poslodavca ili neposrednog rukovodećeg radnika.

Pre napuštanja radnog mesta zaposleni je dužan da radno mesto i sredstva rada ostavi da ne ugrožavaju druge zaposlene.

Član 14.

Zaposleni je dužan, da u skladu sa svojim saznanjima, odmah obavesti Poslodavca o nepravilnostima, štetnostima i opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugroze njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih.

Zaposleni je dužan da saraduje sa Poslodavcem i licem za bezbednost i zdravlje na radu, kako bi se sprovele propisane mere za bezbednost i zdravlje na poslovima na kojima radi.

Član 15.

Zaposleni ima pravo da odbije da radi za slučajeve utvrđene zakonom a naročito:

1. ako mu prethodi neposredna opasnost po život i zdravlje zbog toga što nisu sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radnom mestu na koje je određen, sve dok se te mere ne obezbede;
2. na sredstvu za rad na kojem, po njegovom mišljenju, nisu primenjene propisane mere za bezbednost na radu;
3. ako, po njegovom mišljenju, smatra da nije upoznat sa svim vrstama rizika i merama za njihovo

otklanjanje na radnom mestu ili poslovima na koje ga je Poslodavac odredio.

Član 16.

Zaposleni je dužan da primenjuje propisane mere za bezbedan i zdrav rad, da namenski koristi sredstva rada i opasne materije, da koristi sredstva i opremu lične zaštite na radu i da sa njima pažljivo rukuje, **da ne bi ugrozio svoju bezbednost** i zdravlje kao i **bezbednost i zdravlje drugih lica**.

Zaposlenom je zabranjeno da samovoljno isključuje, menja ili uklanja bezbednosne uređaje na sredstvima za rad.

IV ODGOVORNOST ZA SPROVOĐENJE BEZBEDNOSTI I ZDRAVLJA NA RADU

Član 17.

Poslodavac je dužan da protiv zaposlenog koji se ne pridržava propisanih mera zaštite na radu i protiv rukovodećih radnika koji su odgovorni za primenu i sprovođenje bezbednosti i zdravlja na radu, a ne izvršavaju svoje obaveze, preduzme mere u granicama svojih ovlašćenja i u skladu sa zakonom.

Nepreduzimanje mera o bezbednosti i zdravlju na radu predstavlja povredu radne obaveze zbog čega se zaposlenom otkazuje ugovor o radu.

Član 18.

Poslodavac u delu procesa rada naročito je odgovoran:

1. da se zaposleni raspoređuje na mesto rada na kome su sprovedene mere bezbednosti i zdravlja na radu;
2. da se zaposlenom poveravaju zadaci koji neće imati štetne posledice na njegovo zdravstveno stanje i bezbednost;
3. da se sredstva rada, odnosno sredstva lične zaštite koriste prema njihovoj nameni i da ih upotrebljavaju samo zaposlenima kojima su poverena;
4. da se sredstva rada isključe iz upotrebe ako su neispravna i ako zbog nastalih promena ugrožavaju život i zdravlje zaposlenih;
5. da pri raspoređivanju zaposlenog na mesto rada, upozna zaposlenog sa opasnostima, štetnostima i merama bezbednosti i zdravlja na radu;
6. da se za vreme rada ne uživa alkohol ili druga sredstva zavisnosti, da zaposleni pod uticajem alkohola bude udaljen sa rada i da se ne puši na mestima gde to nije dozvoljeno;
7. da zabrani rad zaposlenom koji se ne pridržava propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu i uputstava za bezbedan rad i koji ne koristi sredstva i opremu lične zaštite, ili odbije da postupi po uputstvu za bezbedan rad.

V POSEBNA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU ŽENA, OMLADINE I INVALIDA

Član 19.

Ženama, omladini do 18. god. života i invalidnim radnicima, osigurava se posebna bezbednost i zdravlje na radu.

Prava žena, a posebno trudnica i majki sa decom, omladine ispod 18 godina i invalida rada u pogledu trajanja radnog vremena, prava na godišnji odmor, dužina godišnjih odmora, plaćenog odsustva i drugih prava iz radnog odnosa bliže se uređuju propisima o radnim odnosima.

Žene, omladina i invalidi u radnom odnosu prilikom rada uživaju posebnu sigurnost i bezbednost u skladu sa zakonskim propisima.

Zabranjen je rad ženama na sledećim poslovima:

- rad na prenošenju, utovaru i istovaru tereta, mase preko 15 kg,

- rad na drugim poslovima koji štetno i sa naročito povećanim rizikom mogu da utiču na zdravlje žena.

Zaposleni sa smanjenom radnom sposobnošću, raspoređuje se na poslove na kojim može raditi bez profesionalne rehabilitacije i bez opasnosti za smanjenje preostale radne sposobnosti.

Raspoređivanje invalida rada vrši se na način utvrđen propisima o radnim odnosima.

Poslodavac je dužan da obezbedi da zaposlena žena za vreme trudnoće i zaposlena koja doji dete, zaposleni mlađi od 18 godina života, osobe sa invaliditetom i profesionalno oboleli i pored osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad, budu u pismenoj formi obavešteni o rezultatima procene rizika na radnom mestu i o merama kojima se rizici otklanjaju u cilju povećanja bezbednosti i zdravlja na radu.

VI LICE ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 20.

Lice za bezbednost i zdravlje na radu obavlja poslove u skladu sa zakonom i ovim Pravilnikom, a naročito:

- sprovodi postupak procene rizika;
- vrši kontrolu i daje savete Poslodavcu u planiranju, izboru, korišćenju i održavanju sredstava za rad, opasnih materija i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- učestvuje u opremanju i uređivanju radnog mesta u cilju obezbeđivanja bezbednih i zdravih uslova rada;
- organizuje preventivna i periodična ispitivanja uslova radne okoline;
- organizuje preventivne i periodične preglede i provere opreme za rad;
- predlaže mere za poboljšanje uslova rada, naročito na radnom mestu sa povećanim rizikom;
- svakodnevno prati i kontroliše primenu mera za bezbednost i zdravlje kod Poslodavca;
- prati stanje u vezi sa povredama na radu i profesionalnim oboljenjima, kao i bolestima u vezi sa radom, učestvuje u utvrđivanju njihovih uzroka i priprema izveštaje sa predlozima mera za njihovo otklanjanje;
- priprema i sprovodi osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad;
- priprema uputstva za bezbedan rad i kontroliše njihovu primenu;
- zabranjuje rad na radnom mestu ili upotrebu sredstva za rad, u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život ili zdravlje zaposlenog;
- saraduje i koordinira rad sa službom medicine rada po svim pitanjima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;
- vodi evidencije u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu kod Poslodavca i to:
 1. radnim mestima sa povećanim rizikom;
 2. zaposlenima raspoređenim na radna mesta sa povećanim rizikom i lekarskim pregledima zaposlenih raspoređenih na ta radna mesta;
 3. povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i bolestima u vezi sa radom;
 4. zaposlenima osposobljenim za bezbedan i zdrav rad;
 5. opasnim materijama koje koristi u toku rada;
 6. izvršenim ispitivanjima uslova radne okoline;
 7. izvršenim pregledima i proverama opreme za rad;
 8. prijavama o povredama na radu;
 9. izdatim sredstvima i opremi za ličnu zaštitu na radu;
 10. izvršenim lekarskim pregledima zaposlenih u skladu sa propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

VII PRUŽANJE PRVE POMOĆI U SLUČAJU POVREDE ILI OBOLJENJ ZAPOSLENOG NA RADU ILI DRUGOG LICA

Član 21.

Prvu pomoć u slučaju povrede ili naglog oboljenja za vreme rada dužan je da pruža samo zaposleni

koji je stručno osposobljen za pružanje prve pomoći.

Član 22.

Na vidljivom i lako pristupačnom mestu Poslodavac je dužan postaviti ormarić sa propisanim sanitetskim sredstvima za pružanje prve pomoći. Ormarić je sa spoljne strane obeležen znakom crvenog krsta.

Na ormariću su naznačeni:

- prezime i ime zaposlenog zaduženog za pružanje prve pomoći,
- broj telefona zdravstvene organizacije, odnosno institucije za pružanje hitne medicinske pomoći,
- nadležna služba inspekcije i služba organa unutrašnjih poslova.

U ormariću za ukazivanje prve pomoći nalazi se sadržaj sanitetskog materijala sa uputstvom za ukazivanje prve pomoći i blok u kome se utvrđuje, odnosno upisuje utrošeni materijal posle ukazane pomoći.

U ormariću se nalazi sledeći materijal: dva komada flastera – zavoja, šest manjih i pet većih sterilnih (prvih) zaštitnih zavoja, dve trougla marame i četiri sigurnosne igle, tri paketića bele vate od po 10 grama, i jedan paket proste vate od 100 grama, šest komada naprstaka od kože u tri veličine, jedne makaze sa zavrtnom glavicom za rezanje, četiri podloge za prelom kostiju vatrane, i to dva komada po 100 cm i dva komada po 50 cm dužine i 10 cm širine.

VIII ODRŽAVANJE SREDSTAVA RADA

Član 23.

Svako sredstvo za rad mora se održavati u ispravnom stanju, pregledati pre početka rada i u određenim vremenskim periodima proveravati njegova ispravnost.

Poslodavac je dužan:

- da svako sredstvo za rad održava u skladu sa tehničkim uputstvom proizvođača;
- da propiše tačan postupak održavanja i rokove redovnih pregleda i provera ispravnosti u toku njihovog korišćenja;
- da propiše tačan postupak održavanja i rokove u kojima se pojedine intervencije u postupku održavanja moraju obaviti (podmazivanje, zamena habajućih delova, periodično podešavanje i dr.)

Član. 24.

Ispitivanje, održavanje, podešavanje i popravku mogu vršiti samo stručno osposobljena lica koja su određena od strane Poslodavca da obavljaju ove poslove.

Član 25.

O održavanju sredstava za rad vodi se evidencija za svako sredstvo posebno. Evidencija

sadrži:

- naziv sredstva rada i njegov fabrički broj;
- vrstu pregleda;
- datum izvršenog pregleda, odnosno popravke;
- naziv zamenjenih delova;
- količinu i vrstu zamenjenih sredstava za podmazivanje;
- nađeno stanje pri pregledu;
- posebne podatke koji su bitni za dato sredstvo rada.

Moraju se evidentirati sve intervencije na sredstvu rada bez obzira da li su obavljene u postupku redovnog ili interventnog održavanja (posle kvara ili havarije).

Član 26.

Za organizaciju održavanja i za izvršenje radnih zadataka u postupku održavanja neposredno je odgovoran Poslodavac.

Za održavanje sredstava rada neposredno je odgovoran zaposleni kome je sredstvo rada povereno na korišćenje.

Član 27.

Pregled ispravnosti električnih instalacija vrši se u rokovima koji su u skladu sa tehničkim normativima i određenim standardima, radi utvrđivanja da li dalje korišćenje električnih instalacija predstavlja rizik za sigurnost ili zdravlje zaposlenih i da li su primenjene propisane mere zaštite na radu. Pregled se vrši od strane lica koje poseduje licencu za obavljanje tih poslova. Održavanje električnih instalacija kod Poslodavca vrši za to stručan radnik angažovan od strane Poslodavca.

O izvršenim pregledima električnih instalacija sastavlja se stručni nalaz u koji mora da se unesu konstatacije prilikom pregleda, podaci prilikom merenja i zaključak da li su instalacije ispravne ili nisu ispravne.

IX ISPITIVANJE USLOVA RADNE OKOLINE

Član 28.

Poslodavac je dužan da vrši ispitivanje u radnim i pomoćnim prostorijama u kojima se pri radu eventualno koriste štetne ili opasne materije, radi sprečavanja povređivanja zaposlenih, kao i utvrđivanja da li radna sredina odgovara uslovima za produktivan rad i zdravlje zaposlenih.

Ispitivanja u smislu stava 1. ovog člana, obuhvataju:

- mikroklimu (temperatura, brzina strujanja vazduha i relativna vlažnost vazduha);
- hemijske štetnosti (gasovi, pare, dim i prašina);
- fizičke štetnosti (buka, vibracija i štetna zračenja);
- osvetljenost;
- materije čija su svojstva opasna po život i zdravlje zaposlenih (biološke štetnosti).

Član 29.

Ispitivanja iz člana 28. ovog pravilnika Poslodavac je dužan da vrši na način, po postupku i u rokovima utvrđenim propisima o bezbednosti i zdravlju na radu.

X SPROVOĐENJE POSEBNIH MERA ZAŠTITE NA RADU

Član 30.

Sredstva za rad, alat i druga sredstva rada koja se koriste u procesu rada, mogu se upotrebljavati samo ako su ispravna.

Član.31.

Pre početka rada, rukovalac sredstva rada je dužan da vizuelno i uključivanjem pojedinih uređaja za upravljanje proveri ispravnost sredstva rada, a naročito utvrditi postojanje i ispravnost zaštitnih naprava i uređaja.

Član 32.

Sredstvom rada može rukovati ili ga posluživati, samo zaposleni koji je stručno osposobljen i određen da radi na njemu i koji je osposobljen za bezbedan i zdrav rad.

Član 33.

Rukovaoci sredstvom rada dužni su da svoj rad obavljaju tako da usled opasnih kretanja ili drugih opasnih radnji ne ugrožavaju ni sebe ni ostale radnike u okolini.

Ako rukovalac u toku rada primeti nepravilnost na sredstvu rada, dužan je da odmah zaustavi sredstvo za rad i nepravilnost prijavi neposrednom rukovodiocu ili Poslodavcu.

Član 34.

Rukovaoci i poslužitelji prilikom rada sa sredstvom za rad dužni su da se pridržavaju uputstva za rad i uputstva za korišćenje zaštitnih naprava i uređaja, kao i ostalih mera za bezbedan i zdrav rad.

Rukovalac sme da stavi u pogon sredstvo rada ako su na njemu sve zaštitne naprave i uređaji, kao i uređaji za blokadu i ako to ispravno deluje.

Rukovalac ili poslužitelj ne sme iz bilo kog razloga odstraniti ili učiniti nedelotvornim bilo koju zaštitnu napravu ili uređaj za blokiranje prilikom vršenja procesa rada.

XI OPŠTE MERE ZA BEZBEDAN RAD

Član 35.

Sve površine kojima se kreću zaposleni moraju biti tako izvedene i održavane da ne postoji opasnost od okliznuća ili padova. Sve predmete treba tako odlagati da ne umanjuju radnu zonu. Sav nepotreban materijal obavezno ukloniti na za to određeno mesto.

Član 36.

Pri radu obavezno je nositi preporučeno radno odelo ili mantil. Obuća takođe mora biti propisana, sa anatomskim uloškom zbog dugotrajnog stajanja i gumenim djonom radi sprečavanja klizanja. Sva predviđena LZS se moraju koristiti.

Član 37.

Pri dizanju tereta potrebno je poštovati uputstva za bezbedan rad. Pri istovaru i pakovanju robe (medicinskog materijala) obavezno je koristiti zaštitne rukavice.

Član 38.

Pri prenošenju, teret ne sme nikada zaklanjati vidno polje kako bi se sprečila mogućnost klizanja i saplitanja u radnom prostoru.

Član 39.

Pri skladištenju predmeta (medicinskog materijala i potrošnog materijala), treba voditi računa da se spreči mogućnost padanja, rušenja predmeta na zaposlene.

Član 40.

Pri pružanju zdravstvenih usluga pacijentima potrebno je stalno vršiti edukovanje kako bi se sprečili konflikti i stresovi zaposlenog usled toga.

Član 41.

Preporučuje se da uputstva za bezbedan rad budu istaknuta u radnom prostoru na dostupnom i vidljivom mestu.

Član 42.

Zaposlenima je zabranjen dolazak na posao u alkoholisanom stanju kao i konzumiranje alkohola na radnom mestu.

Ukoliko Poslodavac posumnja da je zaposleni na posao došao u alkoholisanom stanju ili je alkohol konzumirao u toku rada ima pravo da izvrši proveru zaposlenog da li je pod uticajem alkohola. Proveru može vršiti Poslodavac ili lice za bezbednost i zdravlje na radu, korišćenjem odgovarajućeg instrumenta.

Za slučaj da se utvrdi postojanje alkoholisanosti ili ako zaposleni odbije da se podvrgne proveru, takvo ponašanje smatraće se nepoštovanje radne discipline u smislu člana 179. stav 3. tačka 8) Zakona o radu i važećeg Pravilnika o radu Poslodavca.

Za slučaj da se utvrdi alkoholisanost zaposlenog o tome se sačinjava zapisnik u koji se unose podaci o zaposlenom, vremenu vršenja provere, instrumentu sa kojim je vršeno merenje i rezultatima merenja.

Zapisnik potpisuju lice koje je izvršilo merenje i zaposleni kod koga je vršena provera alkoholisanosti.

Za slučaj da zaposleni odbije da potpiše zapisnik, ili odbije da se podvrgne proveru alkoholisanosti, sačinjava se beleška koju potpisuju dva lica.

Zaposleni kod koga je utvrđena alkoholisanost ima pravo da u ovlašćenoj zdravstvenoj ustanovi koju odredi Poslodavac izvrši naknadnu proveru alkoholisanosti. Provera se mora izvršiti odmah, u najkraćem mogućem roku. Troškove provere snose zaposleni za slučaj da je alkoholisanost utvrđena, odnosno Poslodavac ukoliko alkoholisanost nije utvrđena.

XII OSPOSOBLJAVANJE ZAPOSLENIH ZA BEZBEDAN I ZDRAV RAD

Član 43.

Poslodavac je dužan da izvrši osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno drugog radnog angažovanja, premeštaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad ili promene opreme za rad, kao i kod promene procesa rada koji može prouzrokovati promenu mera za bezbedan i zdrav rad.

Poslodavac je dužan da zaposlenog u toku osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje ga određuje i o konkretnim merama za bezbednost i zdravlje na radu u skladu sa aktom o proceni rizika.

Osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad zaposlenog mora da bude prilagođeno specifičnostima radnog mesta i sprovodi se po programu, čiji sadržaj Poslodavac mora, kada je to potrebno, da obnavlja i menja.

Član 44.

Prilikom obučavanja za bezbedan i zdrav rad zaposleni mora da bude upoznat naročito sa:

- organizacijom i tehnologijom rada, organizacionoj jedinici Poslodavca, a posebno sa radnim mestom na kome će obavljati rad;
- postupkom i načinom obavljanja radnih operacija;
- opasnostima koje ugrožavaju bezbednost zaposlenih na radu opasnim sredstvima rada, oruđima i uređajima i drugim opasnostima koje postoje ili mogu nastati;
- opštim i posebnim merama bezbednosti i zdravlja na radu i postupkom kako se te mere primenjuju;
- pravima i obavezama u vezi sa primenom propisanih mera bezbednosti i zdravlja na radu i posledicama koje mogu nastati zbog njihovog nepridržavanja;
- pravima i dužnostima Poslodavca, direktora i drugih odgovornih zaposlenih u vezi sa bezbednošću i zdravljem na radu.

Član 45.

Osposobljavanje zaposlenih za bezbedan i zdrav rad Poslodavac obavlja teorijski i praktično, u skladu sa Programom osposobljavanja za bezbedan i zdrav rad koji donosi Poslodavac.

Provera teorijske i praktične osposobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad obavlja se na radnom mestu.

Periodične provere osposobljenosti za bezbedan i zdrav rad zaposlenog koji radi na radnom mestu sa povećanim rizikom vrše se najkasnije u roku od jedne godine od dana prethodne provere, a na ostalim radnim mestima najkasnije u roku od četiri godine od dana prethodne provere.

Osposobljavanje za bezbedan i zdrav rad obavlja se na jeziku koji zaposleni razume i prilagođava se mogućnostima i sposobnostima osoba sa invaliditetom.

Član 46.

Teorijsko osposobljavanje priprema i sprovodi lice određeno za bezbednost i zdravlje na radu kod Poslodavca

Broj časova teoretske nastave se određuje od strane lica za bezbdnost i zdravlje na radu, uvažavajući Akt o proceni rizika Poslodavca.

Član 47.

Praktična obuka zaposlenih vrši se na radnom mestu na koje se radnik prima ili raspoređuje, a vrši je poslovođa za svakog radnika pojedinačno.

Član 48.

Posle završenog teoretskog i praktičnog osposobljavanja, odnosno obučavanja zaposlenih iz materije bezbednosti i zdravlja na radu, vrši se provera da li je zaposleni osposobljen za rad na radnom mestu na koje je raspoređen.

Provera teorijske i praktične osposobljenosti zaposlenog za bezbedan i zdrav rad obavlja se na radnom mestu.

Proveru znanja vrše lica koja su učestvovala u obučavanju zaposlenog kojom prilikom se utvrđuje u kojoj meri je zaposleni osposobljen za bezbedan i zdrav rad na radnom mestu na koje je raspoređen.

Član 49.

Poslodavac kod koga, na osnovu ugovora, sporazuma ili po bilo kom drugom osnovu, obavljaju rad zaposleni drugog Poslodavca, dužan je da te zaposlene osposobi za bezbedan i zdrav rad, u skladu sa ovim Pravilnikom.

Član 50.

Zaposleni koji prilikom provere ne pokažu zadovoljavajuće rezultate, podvrgavaju se ponovnom osposobljavanju za bezbedan i zdrav rad.

Zaposleni koji i posle druge provere znanja ne pokaže zadovoljavajuće rezultate, ne može raditi na radnom mestu na koje je raspoređen, odnosno otkazaće mu se ugovor o radu.

Član 51.

O izvršenom osposobljavanju radnika vodi se propisana evidencija sa potpisom lica koje je izvršilo obučavanje i potpisom radnika čije je osposobljavanje vršeno.

Član 52.

Kada tehnološki proces rada zahteva dodatno osposobljavanje zaposlenog za bezbedan i zdrav rad, Poslodavac je dužan da upozna zaposlenog o obavljanju procesa rada na bezbedan način, putem obaveštavanja, uputstava ili instrukcija u pismenoj formi.

U izuzetnim slučajevima, kada zaposlenom preti neposredna opasnost po život ili zdravlje, zbog hitnosti, obaveštenja, uputstva ili instrukcije mogu se dati u usmenoj formi.

XIII ODBOR ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Član 53.

Članovi odbora za bezbednost i zdravlje na radu su:

- 3 predstavnika zaposlenih za bezbednost i zdravlje na radu koje imenuju reprezentativni sindikati;
- 2 predstavnika koje imenuje direktor Poslodavca

Inicijativu za formiranje Odbora za bezbednost i zdravlje na radu mogu da podnesu i Poslodavac i reprezentativni sindikati.

Poslodavac je dužan omogućiti da se najkasnije u roku od 15 dana od dana pokretanja inicijative iz stava 3. ovog člana, obrazuje Odbor za bezbednost i zdravlje na radu i počne sa radom.

Član 54.

Predsednika Odbora za bezbednost i zdravlje na radu biraju članovi Odbora većinom glasova.

Predsednik Odbora za bezbednost i zdravlje na radu je uvek iz reda predstavnika zaposlenih.

Mandat članova Odbora za bezbednost i zdravlje na radu traje četiri godine.

Direktor, odnosno reprezentativni sindikat može uvek promeniti člana Odbora za bezbednost i zdravlje na radu –predstavnika Poslodavca, odnosno reprezentativnog sindikata, ukoliko ne izvršava obaveze na način predviđen pozitivnim propisima, Poslovníkom o radu Odbora i drugim opštim aktima Poslodavca.

Poslovníkom o radu Odbor za bezbednost i zdravlje na radu bliže uređuje način svoga rada.

Član 55.

Odbor za bezbednost i zdravlje na radu ima prava da:

- 1) bude informisan o rezultatima procene rizika;
- 2) ostvaruje uvid u sve akte koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
- 3) daje predloge i učestvuje u razmatranju svih pitanja koja se odnose na sprovođenje bezbednosti i zdravlje na radu;
- 4) zahteva od Poslodavca informacije o svim podacima koji se odnose na bezbednost i zdravlje na radu;
- 5) razmatra izveštaj Poslodavca o stanju bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih, kao i o sprovedenim merama;
- 6) zahteva od Poslodavca da preduzme odgovarajuće mere za otklanjanje ili smanjenje rizika koji ugrožava bezbednost i zdravlje zaposlenih;
- 7) zahteva vršenje inspekcijiskog nadzora ako smatra da nisu sprovedene odgovarajuće mere bezbednosti i zdravlja na radu;
- 8) upoznaje se sa nalozima i predlozima ili preduzetim merama inspekcije rada;

9) razmatra izveštaje o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima i oboljenjima u vezi sa radom i o preduzetim merama za bezbednost i zdravlje na radu od strane Poslodavca;

10) razmatra izveštaj Poslodavca o preduzetim merama za sprečavanje neposredne opasnosti po život i zdravlje;

11) razmatra i daje sugestije na deo ovog Pravilnika ili eventualnog budućeg kolektivnog ugovora kod Poslodavca u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu u toku pregovora za zaključivanje i daje inicijativu za izmene i dopune kolektivnog ugovora u ovoj oblasti;

12) razmatra nacрте i predloge svih akata Poslodavca u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu i daje odgovarajuće mišljenje i sugestije;

13) razmatra i druga pitanja u skladu sa zakonom, ovim Pravilnikom i opštim aktima Poslodavca u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu;

Član 56.

Poslodavac je dužan da Odboru za bezbednost i zdravlje na radu obezbedi potrebne prostorne i administrativno-tehničke uslove za nesmetan rad, kao i stručnu podršku, u skladu sa ovim Pravilnikom.

Član 57.

Odbor za bezbednost i zdravlje na radu dužan je da Poslodavcu i reprezentativnim sindikatima podnosi šestomesečni izveštaj o svome radu.

Poslodavac i reprezentativni sindikati dužni su da razmotre stavove i mišljenja Odbora za bezbednost i zdravlje na radu i da o ovom stavu izveste Odbor.

Član 58.

Članovi Odbora za bezbednost i zdravlje na radu imaju pravo da prisustvuju seminarima i savetovanjima radi edukacije za obavljenje svojih funkcija i radnih zadataka najmanje jednom godišnje.

Troškove iz stava 1. ovog člana snosi Poslodavac.

Član 59.

Odbor za bezbednost i zdravlje na radu ostvaruje saradnju sa Upravom za bezbednost i zdravlje na radu i nadležnim inspekcijama.

Odbor za bezbednost i zdravlje na radu može od Uprave za bezbednost i zdravlje na radu da traži mišljenja o primeni propisa o bezbednosti i zdravlju na radu.

XIV SREDSTVA I OPREMA LIČNE ZAŠTITE

Član 60.

Prema Aktu o proceni rizika, radi zaštite organizma i delova tela zaposlenima stavljaju se na raspolaganje sledeća sredstva lične zaštite:

1. Radna uniforma, mantil;
2. Klompe;
3. Gumene rukavice za održavanje higijene ;
4. Zaštitne rukavice ;
5. Zaštitne cipele sa gumenim đonom za tehničko osoblje ;
6. Radno odelo ili kombinezon za tehničko osoblje.

Član 61.

Poslodavac može da zaposlenima da na korišćenje opremu za rad i sredstvo i opremu za ličnu zaštitu na

radu, samo ako su usaglašeni sa propisanim tehničkim zahtevima, ako je njihova usaglašenost ocenjena prema propisanom postupku, ako su označeni u skladu sa propisima i ako ih prate propisane isprave o usaglašenosti i druga propisana dokumentacija.

Poslodavac koji je zaposlenima dao na korišćenje opremu za rad i sredstvo i opremu za ličnu zaštitu na radu pre stupanja na snagu propisa kojim je utvrđena obaveza iz stava 1. ovog člana, dužan je da obezbedi uputstvo za njihovu upotrebu i održavanje.

Poslodavac je dužan da obezbedi zaposlenima uputstva za bezbedan rad po propisima o bezbednosti i zdravlju na radu za korišćenje opreme za rad i sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu.

Poslodavac je dužan da obezbedi prevod dokumentacije iz stava 3. ovog člana na jezik koji zaposleni razume.

Član 62.

Sredstva i oprema lične zaštite na radu moraju se održavati u ispravnom stanju.

Oštećena, pocepana odnosno od upotrebe dotrajala sredstva koja se ne mogu popraviti, ne smeju se davati zaposlenima na korišćenje i moraju se rashodovati odnosno uništiti.

Član 63.

Poslodavac može zaposlenima dati na korišćenje opasne hemijske materije i druge hemijske materije za koje je propisana obaveza izrade i dostavljanja bezbednosnog lista samo ako mu je uz hemijsku materiju učinio dostupnim bezbednosni list, u skladu sa propisima kojima se uređuju hemikalije, kao i ako je obezbedio sve mere koje proizlaze iz sadržaja bezbednosnog lista.

Poslodavac treba da drži bezbednosni list na srpskom jeziku.

Poslodavac je dužan da obezbedi prevod bezbednosnog lista na jezik koji zaposleni razume, kao i da omogući zaposlenom pristup podacima sadržanim u bezbednosnom listu.

XV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 64.

Ako su neke odredbe ovog Pravilnika suprotne Zakonu, odnosno drugim posebnim propisima o bezbednosti zdravlju na radu, neposredno će se primenjivati odredbe Zakona, odnosno odgovarajućeg propisa o zaštiti na radu.

Na pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom neposredno će se primenjivati odredbe Zakona, odnosno drugih važećih propisa o bezbednosti i zdravlju na radu.

Član 65.

Izmene i dopune ovog Pravilnika donose se u istoj proceduri kao i za njegovo donošenje.

Član 66.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom njegovog objavljivanja na oglasnoj tabli Bolnice.

**Za Upravni odbor SB
„TERMAL“ Vrdnik**

Predsednik

Stevan Debeljački

**Izradila: Marija Zrnić, lice za bezbednost i zdravlje na radu
Kontrolisao: Dragan Kosovac, ruk. pravnih i finansijskih poslova**

